

[Hartvig Frisch.]

lende. Fra den danske Arbejderklasse er denne Bedring i Eksporterhvervenes Stilling blevet hilst med Glæde, men samtidig er naturligvis Spørgsmaalet om Priserne for Arbejdernes Livsfornødenheder rykket frem i første Række. Men hvordan har Bedringen i Konjunkturerne virket inden for Landbruget, og hvilket Sprog har Landbrugets Repræsentanter ført inden for og uden for dette Ting? Ja, efter Finanslovdebatten her at regne er Utilfredsheden større end nogen Sinde.

Allerede før Debatten begyndte herinde, havde de jyske Landboforeningers Formand slaaet Tonen an ude i Landet. Han benyttede sig af Tallene fra det daarlige Aar 1936—37, hvorover Statistikken da lige var fremkommet, og uden ringeste Tak for de mange Foranstaltninger, som Regering og Rigsdag havde gennemført til Hjælp mod det daarlige Høstaar, benyttede han Lejligheden i Form af Resolutioner til at sparke til de ikke faglærte arbejdsløse, til Landarbejdernes Fagforening, til vort Lands Valuta og til Regeringen.

Det var om denne Optakt til Efteraarets politiske Forhandlinger, at jeg udtalte mig med en Skarphed, som ikke var til at misforstaa. De ærede Medlemmer, de Herrer Hans Pinstrup, Nørskov, Svend Nielsen, Jørgen Gram, Laurits Pedersen, Nørgaard, Sønderup og Simonsen har alle været fremme for at diskutere med mig om, hvorvidt Landstingsmand Hauchs Udtalelser baade var hovne, uforstandige og dumme, eller om de maaske kun var hovne og uforstandige eller kun uforstandige eller, som et af de ærede Medlemmer udtrykte det, en sund Bondetale — ligefrem kloge har jeg endnu ikke hørt nogen kalde disse Udtalelser, og jeg bed Mærke i, at det ærede Medlem Hr. Simonsen nærmest vilde undskylde dem ved en psykologisk Forklaring. De haarde Ord i Resolutionen skyldtes ifølge det ærede Medlem Hr. Simonsen virkelig, at Landbrugerne nu havde det bedre, man var kommet til Ende med en ond Tid og fyldtes derfor med Bitterhed over, hvor slem den havde været, derfor gav Hr. Hauchs Ord en saadan Genlyd i Bøndernes Rækker. Det lyder uhyggeligt, men der er sikkert nogen Sandhed i det, og hvis Bedringen inden for Landbrugserhvervet fortsætter, vil vi sikkert komme til at opleve en yderligere Stigning i denne Bitterhed. Under denne Finanslovdebatten er Tonen i hvert Fald steget ganske parallelt med Smørpriserne: jo højere Notering, des større Bitterhed; for hvert Skridt Land-

bruget nu naar frem mod Højkonjunkturen, vil Bitterheden mod Statsmagten nemlig vokse inden for det store Hartkorn. Det, man saa vil kræve, er ikke blot Ophevelse af alle Reguleringer og Restriktioner, men ogsaa Herredømme over Importhandelen i Kraft af det, der kaldes den fri Raadighed over den hjembragte Valuta. Landstingsmand Hauch rørte ved det i sin Resolution, det ærede Medlem Hr. Svend Nielsen uddybede det Spalte 464 med Ordene — jeg udbeder mig Tilladelse af Formanden til at citere, ogsaa noget senere —:

„Ret til at raade over sine egne Indtægter, Eksportvalutaen“.

Men den, der sagde det helt lige ud, var alligevel det ærede Medlem Hr. J. S. Foget, som under Valutadebatten udtalte, Sp. 754:

„For Landbruget vilde det ganske simpelt gaa paa den Maade, at Landbruget vilde oprette sit eget Clearingskontor, selv hjemføre Varene og selv tage den Fortjeneste, som i Øjeblikket overlades andre.“

Denne Tankegang, som betyder, at Landbruget vil lade alle Byerhvervene sejle deres egen Sø, er ældgammel blandt danske Herremænd, helt tilbage til Tiden før Dronning Margrethe. Det var Adelens Eneret paa at føre Kvæg og Korn til Udlandet, som førte til Hanseaternes Magtstilling her i Landet. Den Bygning, som vi her staar eller sidder i, er jo rejst paa et historisk Sted; neden under vore Kældre ligger Ruinerne af det gamle Københavns Slot, hvor i sin Tid Erik af Pommern udstedte de første Forordninger, der hindrede denne Clearing mellem de hanseatiske Købmænd og de store jyske Herremænd, og som var det første, der sikrede Opkomsten af de danske Byer og den danske Handel. Det er ganske den samme Interessekamp, der nu foreligger, og den vil blive skærpet, jo mere Landbrugets Priser bedres, og jo federe Herremændene og Proprietærene bliver. Men heroverfor vil Regeringspartierne føre den eneste virkelige danske Politik, der søger at gavne og fremme alle sunde Erhvervs-grene i Landet.

Over for min skarpe Protest mod Hr. Hauchs ensidige og skadelige Agrartale er der fremkommet skarpe Svar ogsaa imod min Person. Det kan ikke undre mig, men jeg har i Venstrepressen set, at jeg er omtalt som Bondehaderen. Jeg tror, jeg tør sige, at intet i min politiske Gerning, hverken ude i Landet, hvor jeg repræsenterer en Landkreds, eller her i Tinget, berettiger dette Udtryk; nej, det, jeg har arbejdet paa